

12.3.2013

2020/2013/36

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto

SISÄASIAINMINISTERIÖ

12.03.2013

INRIKESMINISTERIET

**TURVALLISUUSALAN NEUVOTTELUKUNNAN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ
EDUSKUNNALLE LAIKSI YKSITYISISTÄ TURVALLISUUSPALVELUISTA
SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI****Asian tausta**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki yksityisistä turvallisuuspalveluista. Laki korvaisi nykyisen yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain. Lisäksi ehdotuksessa esitetään säädettäväksi muutoksia poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annettuun lakiin sekä eräisiin muihin lakeihin. Laki käsittäisi vartioita, järjestyksenvalvoja ja turvasuojaajia koskevat säännökset. Laki järjestyksenvalvoista samoin kuin muissa laeissa olevat järjestyksenvalvojan asettamista koskevat säännökset esitetään kumottaviksi.

Vartioinnista ja järjestyksenvalvojatoiminnasta

Turvallisuusalan neuvottelukunta pitää vartioita ja järjestyksenvalvoja koskevaa sääntelyä pääosin onnistuneena, mutta esittää seuraavat huomiot. Neuvottelukunta ei pidä suositeltavana nyt hallituksen esitysluonnoksesta ilmenevää menettelyä, jossa elinkeinolon ulkopuolelle jätettäisiin toiminnanharjoittaja, joka olisi itse yrityksensä tai toiminimensä ainoa järjestyksenvalvoja. Tämä johtaisi siihen, että ammatillinen järjestyksenvalvonta Suomessa hoidettaisiin jatkossa toiminimillä. Lisäksi tällä olisi merkittävää vaikutusta kansalaisille tarjottavien turvallisuuspalvelujen laatuun. Lisäksi lentokenttien ja oikeuslaitosten turvallisuustarkastusten jättäminen lainsäädännön ulkopuolelle ei ole neuvottelukunnan näkökulmasta hyväksyttävää. Harmaan talouden selvitysyksikkö on tuonut turvallisuusalan neuvottelukunnan tietoon ja myös tässä lausuntopyyntönsä huomioitavaksi, että vartioimisliikeluvan haltijoiden toimiluvan ehdoissa edellytettäisiin myös julkisoikeudellisten velvoitteiden hoitamista. Velvoitteiden hoitamisen tarkistaminen elinkeinolon myöntämisen yhteydessä lisäisi alan toimijoiden taloudellista luotettavuutta ja vähentäisi harmaan talouden riskiä.

Turvasuojaustoiminnasta

Turvasuojaustoiminnan osalta ehdotetaan, että poliisin turvasuojaajaksi hyväksymälle henkilölle myönnettävä turvasuojaajakortti sidottaisiin henkilön työsuhteeseen turvasuojausliikkeessä tai tämän toimintaan hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä suorittavana ammatinharjoittajana. Hyväksymistä edellyttävissä turvasuojaustehtävissä toimivan henkilön kanssa tekemisissä oleva taho voisi näin turvasuojaajakortista päätellä, kenen intresseissä turvasuojaaja toimii.

Ehdotamme lisäksi, että lakiin lisätään säädös turvasuojausliikkeen oikeudesta saada turvasuojaajan kotipaikan poliisilaitokselta tieto, onko turvasuojaaja palauttanut tur-

vasuojaajakorttinsa poliisille turvasuojausliikkeen kanssa voimassa olleen työsuhteen päätyttyä.

Turvallisuusalan neuvottelukunnan näkemyksen mukaan turvasuojauksen ilmoituksenvaraisuus on jätetty hallituksen esitysluonnoksessa liian vähäiselle tarkastelulle. Turvallisuusalan neuvottelukunta kiinnittää lausunnossaan huomiota toimintaympäristön teknistymiseen ja turvasuojausliikkeiden luotettavuuden merkityksen lisääntymiseen, jonka vuoksi turvasuojauksen ilmoituksenvaraisuudesta tulisi säätää käsillä olevassa hallituksen esityksessä ehdotusluonnosta tarkemmin.

Lisäksi neuvottelukunta pitää tarpeellisenä kiinnittää huomiota siihen, millaista linjaa Suomessa vedetään liittyen yksityisen turvallisuuspalvelujen laadun varmistamisen suhteen, joka on myös tämän lainsäädäntöesityksen keskeinen tavoite. Tämän vuoksi valmisteilla olevaan lakiin tulisi sisältyä hyvän turvasuojauksen määritelmä.

Lainsäädännön toteutumisen seurantavelvoite

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmaan sisältyy järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyviä toimenpidekirjauksia. Hallitusohjelman kirjaukset järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta toimeenpannaan erityisellä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategialla. Lainsäädäntö puolestaan on parhaimmillaan tulevia kehityskulkuja tunnistavaa ja ennalta estävää. Neuvottelukunnassa on vakavasti keskusteltu mahdollisuudesta ulottaa turvasuojaustoiminta joko ilmoituksen- tai luvanvaraiseksi elinkeinoksi.

Neuvottelukunta näkemyksensä toteaa, että riski järjestäytyneen rikollisuuden ulottautumisesta turvallisuusalan eri sektoreille on todellinen. Erityisen huolen aiheena neuvottelukunta pitää kohteita, joissa käsitellään suuria omaisuuseriä (rahaa, taidetta tai muita arvoesineitä) taikka sellaisia kohteita, jotka ovat yhteiskunnan turvallisuusstrategian näkökulmasta yhteiskunnan toiminnalle elintärkeitä. Tällaiset kohteet voivat liittyä esimerkiksi energian jakeluun tai lääkehuoltoon, ja ne ovat myös huoltovarmuuden näkökulmasta tärkeitä.

Tämän johdosta turvallisuusasiain neuvottelukunta esittää, että koska yksityinen turvallisuusala, sen tekninen kehitys sekä rajapinnat suhteessa viranomaistoimintaan ovat kehityksessä, tämän lain täytäntöönpanoa ja vaikutusten toteutumista seurattaisiin lain voimaantulosta alkaen. Seurannan tarkoituksena olisi arvioida lain toimivuutta ja mahdollisia muutostarpeita erityisesti liittyen turvasuojauksen ilmoituksenvaraisuuteen.

Poliisiylijohtaja Mikko Paatero
Turvallisuusalan neuvottelukunnan puheenjohtaja

Poliisitarkastaja Niina Koivisto
Turvallisuusalan neuvottelukunnan sihteeri